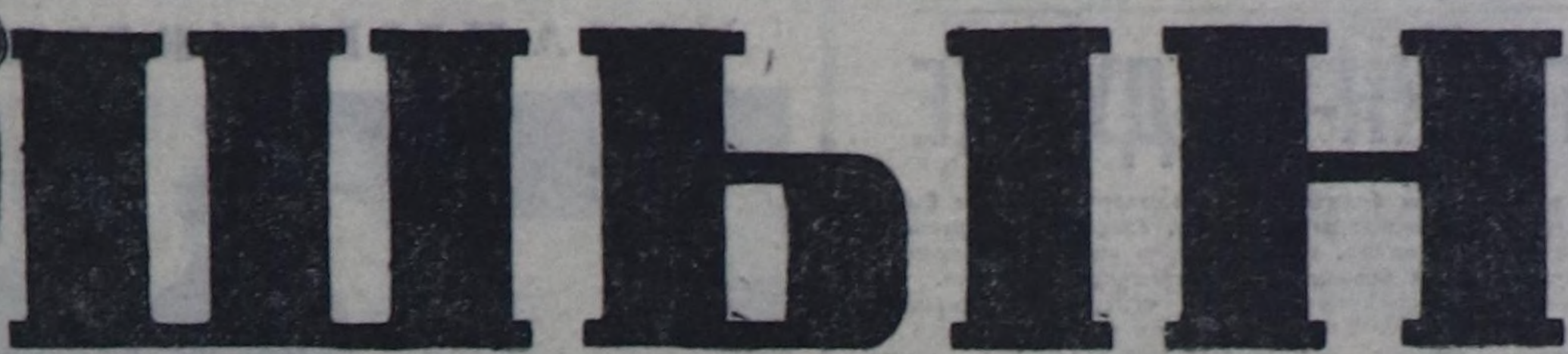
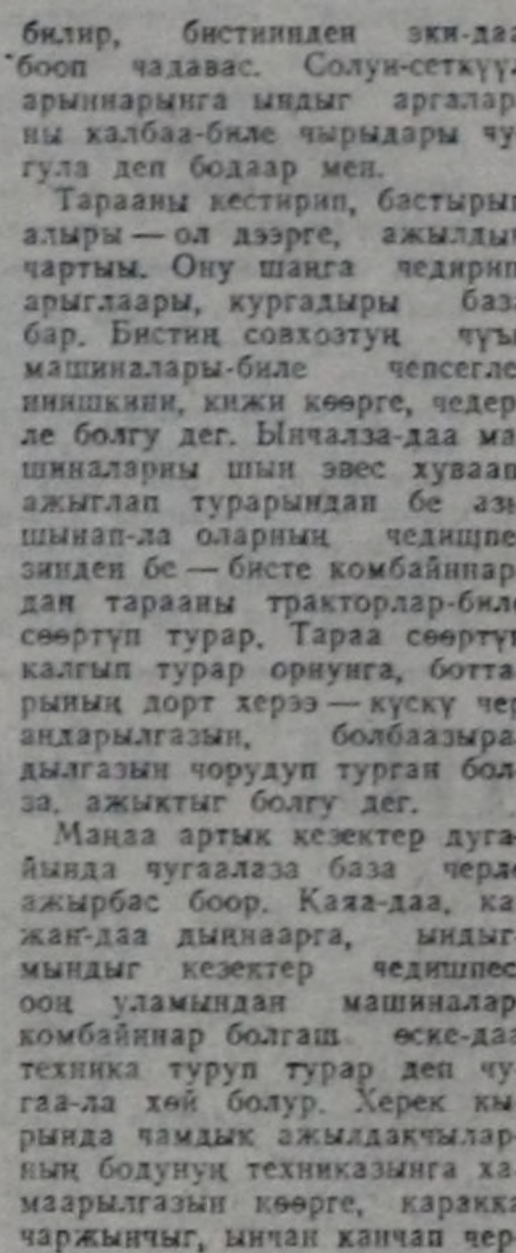

1925 чылда
Мадридте тигүүлүгү

ХАМЫК УЖУР—ХАРЫЫСАЛГАДА

дуур туур. Көдээ ажил-агий бүтдүүлэгсизин. хандырылга, бодиргаизылары ону дарын шийитпирлээр ужурулг.

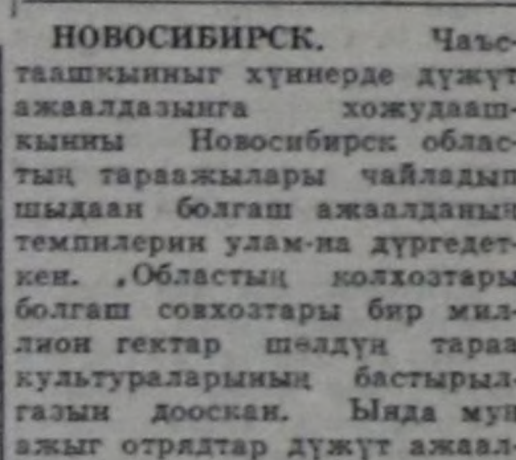
Ажаалдага шунту-ла түвчүтүдэ деп үстүдө чугаалззз мен. Ынчалзз-дга чугулааны чугулазы, колдуу колу — та раажынчч нүүрү, ооч ажылынга хамзаарылгазы, харын салгазы. Бир эвс ол ажилынга ак сөгкидиг, кэш дэклп

куженишиккиниг ажылдаар
болза, дүжүтүң салым дээш
сезинген-даа херээ чок.

С. САНДАК,
Уауг-Хем районун «Ак-
Турус» совхозунун комбай-
нери, район Советиниң де-
путаты.

ЧУРУКТАРДА: тараажы
Сандан-оол Сандак; шөлдө
чымыштыг иш.

Н. БАЗЫРНЫҢ фотолары.

районның механизаторлары эгелер кирген. 20 муң ажык комбайнлары, автомашина-лары, чүдүрүкчүлөрүн чыгарып сөзкөсүлгөн дүжүдү ажал-адырчы кырген. Дүжүт ажал-адырчы шууштурулду. Адырчы колхозтарда болган советтарда малбаа-биле ажылган турар. Республика-нын механизаторлары бо чы-ды 1.6 миллион гектар шал-ге чыгарып сөзкөсүлгөн тараа-

хэлхэстэйгээ № 1 звено 800
тонна сийгэм бэлтгэхээр тургаш-
сан 15 бригадыг хийлгэл. А нэ-
гийг нэгдүгээр бригад нийтлэ-
хэд лэгийн 97 дүрмүүстэй
болжээ. 60 хүрээлэнг оозуу-
ршуултуу хүсээднийг, Нягт-
ныг маллига бийжг чөм-сүү-
н тургуурынга хийжмээ
ажьмалд турарал бисте эвэл-
зэв. Оларынг хийжжээ тра-
кторист Седя Төмүрү, Ча-
сын Чурукту, Сергей Крыло-
в, Андрей Седина, малчдын
Сялоо Спартакты, Седий Да-
ш-оолду, Даимза Бадзын, Ха-
йя Свевлоду, Валерий О-

сурну, Сагазны Бадимы адыр-
болтур. Ол мышкак совхоз төвү-
нүн чурткачылары, аймак эки-
школачылар мал чеми белег-
теринге ийедейки киришин.
Райондун чамда албан-бас-
тыры, оргазнашылары бир-
шеден дудалашкан. Райтүүсү-
коммун шитки керектер мана
адыз (лаядылыгы М.М. Аман-
чи). Чамы ажил-баласы (деген-
чи И.Ф. Каганович) эки
ажылмаан. Ниятизи-биле шеф-
хлеп 132 тонна сизиги бе-
леткеп бергенер.

Созхотуу сизигинилери амгы
үедө чагыс чылдың сизиги

ячидин түлүк белектер турар,
онд күүсн-баде сизге белек-
тээр планна 150—135 хыс
күүсээр арга бары санга
минимал көргүзү турар. Оог
ангилда тараа ажаалдазынын
соода саваң белекээр план
күүстөтпөөр.

мэртээн турар. Мал чимин бэлтгэхийнхээгээр баазыг өсгөвөрлүүлж, дэлгэрмэлтэд аялал-зайн-биле шилжүүлж, баазыг ажиглал турар болгох.

Чамд чиместер бааз баруунд, Хөх 1 хойжы бригад, цэцэрлэг бааз болж, чимст фермаларыг бүтүүлж ажиглал багай киригчнөөс босгогч планшарын дэлгүүл-ле 55—60 жүр чөдөр күүсөдөн алган. Чамгыс чимдэг сиег бэлтгэхийнхөөр олорчын эки ажмалдарын чөдөн дэлгүүл болж.

Соховто мал чимин бэлтгэхийнхөөр уламчидарышан.

В. КУНГА,
«Чаа оруук» соховтох кол
экономин,
Эрзин район.

ГЕКТАРДАН-НА

чылы* совхозта ажытчы
ар чериниң даргазы Ч. К.
корреспонденттисе ужураш-
аниялар үеянде сикенчилер-
эргекч куугула хергел
хандырып турарын сонуур-
мызын моон адаанда парла-

нем болгаш үлетпүр бараан-
ларын чедирип, садыглааш,
аларын чагыгларын хүлээп
лп турар. Ажыл-ишчилериниң
мөггөлдери хүн келген ту-
дум-на өзүп, амьдыралының
деңгели бедип, бай-шымырак
болуп турар. Укуну салган

Сентябрь 23-түн байдазы-
иле алырга, 400 ажыг гек-
тардан картофелди хоорайның
дөөн организацияларының,
үүдүүлге черлеринин коллек-
тивтери казып, ол талазы-би-
е даалгаларын чамдык кол-

Чуртталга-коммунал ажыл-
гый министерствозу болгаш
инаа хамаарылгалыг организа-
циялар 30 тектарны казар
лаалгазын доозарынче чоокшу-
маан. ДОСААФ обкому, «Бы-
ыл ЦЭС» тудуг эргеледи, Са-

Чоюн-Хемчик районунун
ажыл-агыйлары сөөлгү хүн-
нерге чедир 1900 гектарнын
таразын нестирген. 536 гектар-
нын таразын бастырган
болган, бир гектан-на ортумаз

Амгы үдө күскү дүжү ажаалдазы чоруп турар. Ын да хаара туттунган ажыл ишчилерни хүнүң эргежон чугула аш-чем болгаш үлөтүр барааннары-биле ханды.

Баазанын девискээринде
картофельди ылгац, арыглал
савалаарынга шупту 764
кижи эрткен дыштаныр хүн-
нерде шөфтөн ажылдаан.

рий шигжаарынга өөредил-
ге черлериниң сургуулдары,
студентилери, школачылар,
күш-ажылчы коллективтер
шефтеп ажылдап турар. Ал

сургуулдары башкызы В. Т. Дугаринанын удуртулгазы- биле кызымак ажылдааннар. Ол ышкаш профтехулице- лернин сургуулдары эки ажылдап, улуг дузаны көр- гүскеннер.

Кха-Хем районин ажил-
агыйларында дүжүт ажалда-
зынын улуг хем'гээлдиг

ажылдары туруп турар. Ында 220 гектар черде картофель ажаары көрдүнгөн. Олче хоорайнын элзөн хей коллективтери дуза чедирери-биле барган. Олар колдугунда «Ленин»

чи орук», «Енисей» совхоз-
тарда шөфтөн турар. Танды-
нын С. К. Тока аттыг сов-
хозунда 100 гектар черний
картофелин ажаары хоорай
коллективтеринге онаажын ту-

мунуң коллективтери эки
ажылдаан. Ол-ла районнун
ССРЭ-ниң 50 чылы аттыг
совхозунга. Тыва авиабүдү-
рүлгениң шефчилери идспекей-
түт киришкен. Бистин көрү-

Эш М. К. Доржукайны Тыва АССР-нин аш-
чем үлетпүрүүнд министрине тоумйлаар
дугайнда
ТЫВА АССР-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН
ПРЕЗИДИУМУНУН Ч А Р Л Ы Ы
Тыва АССР-ниң Дээди Сөвөдийн Президентинин док-
таалыры бола:
Эш Михаил Кудерович Доржукайны Тыва АССР-нин
аш-чем үлетпүрүүн министрине тоумйлаар.
Тыва АССР-ниң Дээди Сөвөдийн Президентинин
Даргазы Ч.Д. ОНДАР.
Тыва АССР-ниң Дээди Сөвөдийн Президентинин
Секретары Н. БОЙДУ.
Кызыл хоорай, 1985 чылдың сентябрь 23.

...ДАШТЫКЫДАН
СӨӨЛГҮ МЕДЭЭЛЭР...

СОФИЯ. Болгариянын партия-ажыл-агый активинин чөйүлөсү хуралы аңаа болган. Болгариянын Коммунисттер партиясынын XIII съездинин

рыгларынын болгаш ээлчег-
лит беш чыл паянынын ду-
гайында БКП ТК-ның Чиаги-
не секретары, БУР-нуң Кыру-
не чөвүлелинин Даргазы Т.

БРЮССЕЛЬ. Бельгиянын коммунистеринин «Драно руж» болгаш «Роде ваан» солунварынын чактыл болган байырлыгы болуп куткан.

Бельгиянын коммунисттер пар-
тиясынын 65 чылыга ту-
раскааткан. Хей чурттарын
коммунисттер болгаш ажил-
чын партиясынын, «Прав-

ДАМАСК. Тус черини араб чурттакчыларының удурланмышкыны сый шавар со-рулга-биле израйль эжелекчи-лер Газа секторунун чуртта-

дайт шагын тургускан. Кудумчуга көстүп келген палестин чурттакчыларын хоругдап, кандыг-даа сагындырып чокка арабтарын израиль солдатын баарына...

БРАЗИЛИЯ. Бразилия-
нийн болгаш Совет Эвдлели-
нийн аразынга харьтсааларны
хогжудерн эргэжог чутула
деп. «Коррею Бразилиэнси»
сэтгүн бийзэн. ССРЭ-биле бу-

ДЭЛН. Пенджабиа өлүрүктү чориктуу бирүн уулдарымыз

три Раджив Ганди киниг-
тан. Индияны национал ча-
гис эвиге болган девишкэ-
риний бүдүн чорунга удур
куштерийа кем-буруулуг үү-
дүрүмү болгон.

лок чугула деп, ол медеттүн.
(СЭТА).

Экономикти Душаламга Чөвүселини Варнама болган 40-га сессияга материалды кураарларын камаарларын болган чөп ажыгаарын талазы-биле ЭДЧ кожугуни куртарын 2000 чылга чедир үзе кады ажылдагылазынын програмизин чүтүлдүгүн көргөн. ЭДЧ-тин Секретаринын онук металлургия кидизиян эргекчи Михай Мишин Парлаалын мезелер агентлигини корреспондентиз Александр Вознесенский-биле беселазына мында деп чүтүалан:

АМЫДЫРАЛЫВЫСТЫҢ ХООЙЛУЗУ

Даартаг хүнгө бүтээр,
хуртуу ээж мөн, оо хө-
рөөтөнгө киркилгелгэ
нш дөл билиншигнш мшкш
чугула социал чадал
алимшигннар социалистг
нитилдөл боттуу-биле
халдартыгыл бдыткат-
тыгнар. Бичнарга ол
чорук нитилдөл мурунга
тодаргй хүлээгелдери киг-
жө даандырыг турар. Чи-
жээ, ажилдар эрге биле
ажилчалуа хүлээгелдэ тууш

Ш Ы Н

БЫВА УДУСТУН амыды
райында төгүтүг чаа үе-
чада 1944 чылдын ок-
тябрь 11-де. Совет Эмиле-
нине Тыяны эки тура-биле
каттыкканынын соода өгө-
лөз. Коммунист партия-
нын ленинги национал поли-
тикааны аммырларга боттан-
дырганынын ачызында Тыва-
га төгүтүг кыска үе дүрү-
зүндө социал-экономика
болаш култура талазы-биле
ундезин чартыггалар бол-
ган. Оок түнеленде тыва
удусту културазы, уран
чүдү, литературазы кажан-
зындын-даа шапкын хөгж-
юну. Бөгүгү Тыва — уугу
үлөтүрүг, бедик хөгжүдө-
лүг кадоо ажил-агылыг, со-
циалисти културазы чечек-
теген республика. Тывага
көмүр-да, ыаш болбазыра-
дыр, энергетика, чинк бол-
гаш аыш-чем үлөтүрүгүн,
өнгүт металургиянын, тууд
материалдар үлөтүрүгүн
болаш тууг индустриязын
нын бүдүрүгелери туттун-
ган. Сибирини чаныс аыл
энергосистемазына Тываны
киргени оок бүдүрүгү
хүштерини шалкын хөгжү-
көтүрүгү.

тыс ай өткөзүлгөнү кыргыз тыйаңы чынык боттугун ааскежикти, бурунчага бузурдети, чагай амыдыралын тургускан ленинчи национал политикакы тийишээнин боттугун херечизи. Тыйа улус дөм эргелик, акы-дуима өткөзүлгө ботунун ааскежиги. келер үезин, хостугу чоруун чедип алган.

СЭКП ТК-НЫЦ база СССР-нин Министрлер Чөвүлелини, РСФСР-нин Министрлер Чөвүлелини, Тыйа АССР-нин экономикакы болгаш социял хөгжүдөни дүгөдөдөр талы

ЧУРУКТА: 60 мурууу
рика солга туттурган
лачмдарым ала нелери
болгаш чоок кижилери
боолаарына шуут белем
рар.

АП-СЭТА-ның телефотоз

оттунда-биле 4-5 кучунаан ашмай турар. 1928 чыынан бээр чартык чучу чык амыг уе дурдугааа чуртталга бажым-ымдын дериг-керекселе, шынары экижон-даа болаа, бажым келезин ССРЭ-де ескерилабон.

ССРЭ-нин чаа Конституция-зында хамаатыларынын бир немешкен эргези болаа, ажал-агынын экижидерине хамааты бутрутун бодууну саналдарын кириер, ажалда четтестерин шутумчулук эргези болаа. Чептүг шутумчулук ажал дедикер соруга-биле шутумчулук даш истен сурия хойлул баугар хоруг-даан болгом ону бодулгарын кижилкере харымсалаа онаар дээрин Конституциядаа дурмучуткен.

Шутумчулук дээрге, совет нинителдич кижүлүдизинин шимчедикчи күштеринин ба-

А чуртталга бистид амыг-теривис Совет Конституциянын изини-биле дедикер, ону кижиэингил болгом негелдери кепүп, боттарынын дуржугадын солчум, боттарынын чурттарынын буртугарга кижүлүдизерин толаларынарга оон улуг укур-дузалыны чутугалла дедмелген турарар. ССКП ТК-нын семат уе-летти Пленумунунга кутулган болгон болгом шимчипирлери эртем-техникит дедикерингизин үндөингизине бистин чуртувустуу социал-экономикит кижүлүдизин дур-геладеринче ССКП-нин илин үндүрген соругалымын, социалистиг улусчу эрге-чагырым хамылдарычыч, саямга-чурумуу организастык, харымсалгамы чоруктуу жийгарычыч, массаларын ижингизивазим, чептүг са-

стратегиянын ажилдан-дыр.

Деледеге баштайгы кундестиг кучурунна Унде Хойлулуу — Тыва АССР ажалчыч чоңарынын амындарылаа тудуп тургырыга кайгамчык улуг дур-гун чедикер. Ол даш совет улуска, бир-де дур-гумка улуг ооруп уагуу-туртуну ССКП-нин болгом совет кавантун сатыш салымчыкынынга куну кылдыр, ССКП-XXVVI съездинга төлөк куп-ажычч белектер уткуур даш эрес-шуду ажилдан турарар.

К. ВУДУК-ООЛ
респуубликанын «Биялгитигиле организалыган илдин баштаар чериян» рымсалгааа секретарм.

3-кү арын 1985 ч. сентябрь 2

